

HOF VAN DISCIPLINE

Beslissing in de zaak onder nummer van: 220244D

Beslissing van 8 maart 2024

in de zaak 220244D

naar aanleiding van het hoger beroep van:

deken

tegen:

verweester (ook: het Kantoor)

en

verweerder

tezamen ook: **verweerders**

1 DE PROCEDURE BIJ DE RAAD

1.1 Het hof verwijst naar de beslissing van 27 juni 2022 van de Raad van Discipline (hierna: de raad) in het ressort Arnhem-Leeuwarden (zaaknummer: 22-044/AL/NN/D). In deze beslissing is het dekenbezwaar tegen verweerders ongegrond verklaard.

1.2 Deze beslissing is onder ECLI:NL:TADRARL:2022:135 op tuchtrecht.nl gepubliceerd.

2 DE PROCEDURE BIJ HET HOF

2.1 Het beroepschrift van verweerder tegen de beslissing is op 18 juli 2022 ontvangen door de griffie van het hof. Het beroepschrift van de deken is op 25 juli 2022 ontvangen door de griffie van het hof.

2.2 Verder bevat het dossier van het hof:

- de stukken van de raad;
- de e-mail met bijlagen van 18 augustus 2022 van verweerders.

2.3 Het hof heeft de zaak mondeling behandeld tijdens de openbare zitting van 12 januari 2024. Daar zijn de deken, mr. M.A. Jansen (lid van de Raad van de Orde Noord-Nederland) en mr. H. Holm (adjunct-secretaris) verschenen. Verweerders waren zonder bericht afwezig.

3 FEITEN

3.1 Het hof stelt de volgende feiten vast.

3.2 Verweerder houdt, althans hield, (via zijn praktijkrechtspersoon) de helft van de aandelen in verweester (het Kantoor). Zijn voormalig compagnon mr. H. houdt, althans hield, de andere helft van de aandelen. Het Kantoor heeft een vestiging in Groningen (waar verweerder als advocaat werkzaam was) en een vestiging in Almelo. Advocaten werkzaam op de vestiging in Almelo vallen onder het toezicht van de deken Overijssel.

3.3 Op 22 juli 2020 heeft de deken bij verweerder 56 dossiers van 14 cliënten opgevraagd naar aanleiding van diverse signalen die bij de deken en de deken Overijssel waren binnengekomen. Die signalen waren afkomstig van oud-medewerkers van het Kantoor, de Raad voor Rechtsbijstand en de gemeente Rotterdam.

Signalen van oud-medewerkers

3.4 Mr. O. vertelde dat er buiten medeweten van advocaten bij het Kantoor op hun naam brieven werden verstuurd en/of opdrachten werden gegeven. Dat wilde hij niet. Ook wilde hij niet dat op zijn naam bijzondere bijstand aangevraagd zou worden voor medische contraexpertise. Hij klaagde bij de deken en schreef o.a.:

"Feitelijk werd mij door [het Kantoor], in de persoon van de heer H. en de heer [verweerder], verplicht om klachtwaardig te handelen en is mij de mond gesnoerd toen ik dit intern heb aangekaart. Eerst is mijn bericht uit eenieders mailbox verwijderd, zodat het niet gelezen zou worden. Toen ik daar achter kwam en het vervolgens naar bijna allen (alleen de secretaresses wilden mijn e-mail niet privé ontvangen) privé mocht sturen, ben ik op staande voet ontslagen."

3.5 Mr. K. uitte zich aanvankelijk via de Raad voor Rechtsbijstand en verklaarde later aan de deken het volgende over de werkwijze van het kantoor:

- standaard bijzondere bijstand aanvragen voor het verrichten van een medische contra-expertise, bezwaar maken tegen de afwijzing en een voorlopige voorziening aanvragen ondanks de kansloosheid daarvan (gelet op de vaste jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep, zie CRvB 23 april 1019, ECLI:NL:CRVB:2019:1450);
- geen fatsoenlijke, persoonlijke intake;
- niet bespreken van goede en kwade kansen;
- niet bespreken van een processtrategie, voeren van procedures zonder dat cliënt zich dat ten volle realiseert en weet waarom;
- aanvragen van toevoegingen buiten de behandelend advocaat om;
- niet meegaan naar hoorzittingen;
- gebruiken van standaard processtukken.

3.6 Mr S. (advocaat in loondienst bij het Kantoor van 26 maart 2018 tot 9 januari 2020) nam in die periode een aantal keren contact op met het orbureau. Zij voelde zich bij het Kantoor niet (meer) prettig omdat er werkzaamheden en werkwijzen zoals ook door mr. K. beschreven van haar gevraagd werden. Zij vond die niet passen bij de advocatuurlijke kernwaarden. Zij heeft uiteindelijk in overleg met het Kantoor haar dienstverband beëindigd, hoewel ze op dat moment nog geen andere baan had. Zij heeft op verzoek van de deken die feitelijke gang van zaken bevestigd in haar verklaring van 24 december 2021.

Signalen van de Raad voor Rechtsbijstand

3.7 De gemeente Rotterdam en mr. K. hadden bij de Raad voor Rechtsbijstand (hierna RvR) geklaagd en er was verschil van mening tussen verweerder en de RvR

over de rechtmatigheid van de door verweerder gehanteerde korting in verband met het Juridisch Loket.

Signalen van de gemeente Rotterdam

3.8 De teamleider Juridische diensten van de gemeente Rotterdam sprak haar zorgen uit over de ondermaatse belangenbehartiging door het Kantoor. Zij constateerde een patroon van inhoudelijk zwakke bezwaarschriften en nooit meegaan naar de hoorzittingen (ondanks de soms grote belangen die op het spel staan).

Signaal van een opvolgend advocaat

3.9 Mr. J., lid van de Raad van de Orde Noord-Nederland, gaf mondeling het signaal aan de deken naar aanleiding van twee cliënten (R. en M.) die zij van het Kantoor had overgenomen.

3.10 De deken Overijssel en Noord-Nederland hebben naar aanleiding van de signalen onderzoek ingesteld. De deken Overijssel had op basis van de lijst met toevoegingen van de Raad voor Rechtsbijstand de selectie gemaakt waarbij onder andere gekeken is naar de cliënten waarvoor meerdere toevoegingen waren aangevraagd. In Noord-Nederland zijn de dossiers opgevraagd op 22 juli 2020. De deken Overijssel heeft de door hem opgevraagde dossiers meteen gekregen en hij heeft op basis van zijn studie van die dossiers een dekenbezwaar tegen de mrs. H. en G. (advocaat in loondienst bij de vestiging Almelo van het Kantoor) ingediend op 23 augustus 2021. De raad heeft bij beslissing van 28 maart 2022 het dekenbezwaar jegens beide advocaten gegrond verklaard met oplegging van de maatregel van een voorwaardelijke schorsing aan mr. H en een berisping aan mr. G. (ECLI:NL:TADRARL:2022:30).

3.11 Nadat ook de deken Noord-Nederland over alle gevraagde dossiers de beschikking had gekregen, heeft zij het dekenbezwaar in deze zaak ingediend.

3.12 Verweerder heeft na de uitspraak van de raad in de onderhavige zaak op 6 juli 2022 een klacht tegen de deken ingediend. Verweerder verweet de deken onzorgvuldig onderzoek te hebben gedaan op grond van vage dan wel onjuiste of irrelevante signalen en ondeskundig handelen nu zij zelf niet beschikt over kennis op het betreffende rechtsgebied. Ook verweet hij de deken dat zij een oneerlijke procedure heeft gevoerd door bewust systematisch voor hem ontlastend bewijs achter te houden en feiten in het geding te hebben gebracht waarvan zij weet dat die niet waar zijn. De klacht is kennelijk ongegrond verklaard door de voorzitter van de raad op 5 juli 2023, ECLI:NL:TADRSGR:2023:139. Het verzet van verweerder tegen de beslissing van 5 juli 2023 is op 18 december 2023 door de raad ongegrond verklaard (ECLI:NL:TADRSGR:2023:249).

4 DEKENBEZWAAR

4.1 Het dekenbezwaar houdt, zakelijk weergegeven, in dat verweerders tuchtrechtelijk verwijtbaar hebben gehandeld als bedoeld in artikel 46 Advocatenwet. De deken verwijt verweerders het volgende.

4.2 Verweerster heeft een verdienmodel gemaakt van de toevoegingen in de sociale zekerheid, dat ten koste gaat van de kwaliteit. Het Kantoor stuurt zijn advocaten erop om met een minimale inspanning de maximale vergoedingen op basis van een toevoeging te kunnen incasseren, ook als dat ten koste gaat van de kwaliteit en de zorg voor de cliënt. Dit blijkt volgens de deken uit het volgende:

- De bemoeienis van de advocaat van het Kantoor heeft in (bijna) alle bestudeerde dossiers niet (zichtbaar) tot toegevoegde waarde geleid.
- In (bijna) alle bestudeerde zaken is in bezwaar met één, standaard, schot hagel geschoten en is nauwelijks gezocht naar andere argumenten. Er waren geen indringende, diepgravende gesprekken met de cliënt. Er zijn nooit protocollen geraadpleegd, er zijn meestal geen medische gegevens opgevraagd. In beroep was er nog minder aandacht voor de zaken. Het (hoger) beroepschrift verschilt meestal niet of nauwelijks van het bezwaarschrift.
- Een advocaat moet ook het verschil maken voor zijn cliënt door hem te steunen en in het proces te begeleiden. Cliënten hebben behoefte aan en recht op uitleg. Zij hebben recht op de aanwezigheid van de advocaat tijdens de (hoor)zitting.
- Advocaten van het Kantoor voerden geregeld kansloze procedures, zoals bezwaar maken en voorlopige voorziening vragen tegen de afwijzing aanvraag bijzondere bijstand voor medische contra-expertise en voorlopige voorzieningen of het niet intrekken van kansloze procedures tegen het UWV.
- De advocaten hielden geen uren bij, hoewel dat een vereiste is van de Raad voor Rechtsbijstand. Overtreding van deze administratieve plicht klemt temeer nu de feitelijke urenbesteding in veel dossiers minimaal moet zijn geweest.

4.3 Dat er sprake is van sturing door verweerders blijkt onder andere uit de signalen ontvangen van mrs. O., K. en S. Zij konden zich niet in de hiervoor beschreven werkwijze vinden, maar waren niet bij machte daarvan af te wijken. Dat was voor hen een belangrijke reden om niet langer voor het Kantoor te willen werken.

4.4 De handelwijze van verweerder in zijn hoedanigheid als advocaat-bestuurder heeft tot gevolg dat het vertrouwen in de advocatuur is geschaad, niet alleen theoretisch als toetsingskader, maar ook feitelijk, aldus het dekenbezwaar.

4.5 De handelwijze is in strijd met de kernwaarden deskundigheid en integriteit, met de gedragsregels 1, 6, 12 en 16, met de best practices van de Specialisatievereniging Socialezekerheidsrecht (SSN), en met artikel 1 sub r van de Inschrijvingsvoorwaarden Advocatuur en valt (de advocaat-bestuurder in genoemde hoedanigheid van) het Kantoor tuchtrechtelijk aan te rekenen.

4.6 Alleen de klacht over het voeren van kansloze procedures treft verweerder ook in zijn (gewone) hoedanigheid van advocaat en om die reden wordt dit dekenbezwaar ook tegen hem persoonlijk ingesteld.

5 BEOORDELING

Overwegingen raad - ontvankelijkheid

5.1 De raad heeft overwogen dat het dekenbezwaar grotendeels gericht is tegen verweerster, een advocatenkantoor. Eén van de verwijten is ook gericht tegen verweerder in persoon. In de Advocatenwet is aan de deken onder meer opgedragen om een behoorlijke uitoefening van de praktijk te bevorderen en toe te zien op de naleving van de plichten van de advocaat als zodanig, terwijl zij de taken vervullen die hun bij verordeningen zijn opgelegd. Gedragsregel 29 bepaalt dat bij een tuchtrechtelijk onderzoek of een verzoek om informatie van de deken, dat met een mogelijk tuchtrechtelijk onderzoek of een aan de deken opgedragen controle verband houdt, de advocaat tegen wie het onderzoek of de controle is gericht, verplicht is alle gevraagde inlichtingen aanstonds te verstrekken, behoudens bijzondere gevallen. De raad heeft overwogen dat het de deken, op grond van de aard en de ernst van de door de deken ontvangen signalen, vrij stond om dossiers bij verweerder op te vragen en een onderzoek naar verweerders in te stellen. Voor zover verweerders hebben willen betogen dat deze signalen daarvoor onvoldoende waren, volgt de raad hen daarin niet.

5.2 Met betrekking tot de ontvankelijkheid van het dekenbezwaar, voor zover het is gericht tegen het Kantoor, heeft de raad overwogen dat een klacht tegen een besloten vennootschap kan worden ontvangen als gericht tegen de bestuurders van de besloten vennootschap, als het gedrag waarover wordt geklaagd alle bestuurders van de besloten vennootschap kan worden aangerekend. In dat geval wordt de klacht geacht te zijn gericht tegen de individuele (advocaat)bestuurders van de besloten vennootschap. Verweerder is bestuurder van het Kantoor en als de vertegenwoordiger van het bestuur van het Kantoor aan te merken. De raad heeft de klacht tegen het Kantoor opgevat als een klacht gericht tegen verweerder als de aan te spreken bestuurder namens het bestuur van het Kantoor. Omdat verweerder hier in een andere hoedanigheid optreedt, moet worden getoetst of hij zich zodanig heeft gedragen dat daardoor het vertrouwen in de advocatuur wordt geschaad en of sprake is van een handelen of nalaten dat in strijd is met hetgeen een behoorlijk advocaat betaamt waarvan hem een tuchtrechtelijk verwijt kan worden gemaakt.

Overwegingen raad – dekenbezwaar tegen verweerster

5.3 De raad heeft het eerste (toegevoegde waarde), tweede (één standaard schot hagel) en vierde (kansloze procedures) onderdeel gezamenlijk behandeld. De raad

heeft overwogen dat op grond van het door de deken uitgevoerde onderzoek aanwijzingen bestaan dat op het Kantoor de aan verweester verweten gedragingen plaatsvonden. De raad acht de signalen echter onvoldoende om tot het oordeel te komen dat de individuele advocaten – die in beginsel verantwoordelijk zijn voor het behandelen van de door de deken genoemde zaken – (structureel) door verweester, vertegenwoordigd door verweerder, zijn aangestuurd om de genoemde handelingen ter verrichten, of dat er sprake was van vast beleid om op die wijze te handelen.

5.4 Aanvullend heeft de raad overwogen dat in zijn algemeenheid niet kan worden gesteld dat tuchtrechtelijk verwijtbaar is gehandeld als geen resultaat is behaald (eerste onderdeel). Dat is ook niet wat de deken verweester verwijt. Uit de door verweerder overgelegde beslissingen blijkt ook dat er in diverse zaken wel een positief resultaat is behaald. Het werken met standaardbrieven en standaardprocesstukken (tweede onderdeel) hoeft op zichzelf niet ten koste van kwaliteit te gaan. Evident is er in zaken die inhoudelijk erg op elkaar gelijkend zijn efficiencywinst te behalen met een zekere mate van standaardisatie. De raad acht onvoldoende gebleken dat verweester daarin op tuchtrechtelijke wijze een rol heeft gespeeld. Verweerder heeft dat gemotiveerd en onderbouwd met stukken betwist. Oud-medewerkster K. heeft verklaard dat zij standaardprocesstukken regelmatig aanpaste en dat er werkwijzen op haar verzoek zijn veranderd, wat erop duidt dat advocaten de vrijheid hadden om af te wijken van de standaardwerkwijzen van het advocatenkantoor. Ook de stellingen dat het bij verweester beleid was om in zaken geen intakegesprekken te voeren en de zaken niet of slechts zeer summier met cliënten te bespreken, is op grond van de stukken onvoldoende gebleken. De verklaring van een oud-medewerker daarover is – tegenover de gemotiveerde betwisting door verweester – daarvoor onvoldoende.

5.5 Met betrekking tot het derde verwijt (standaard niet meegaan naar (hoor)zittingen) heeft de raad overwogen dat onvoldoende vaststaat dat er sprake was van beleid of sturing door verweester. Bij de beoordeling van dit klachtonderdeel acht de raad van belang dat er geen algemene plicht of gedragsregel bestaat die inhoudt dat een advocaat altijd dient mee te gaan naar een zitting. Voorts heeft verweerder uitgelegd waarom hij het in dit soort specifieke zaken niet nodig acht en heeft hij onbetwist verklaard dat advocaten van verweester wel naar zittingen meegaan indien de cliënten dat graag willen. Ten slotte is niet gebleken van concrete zaken waarin een advocaat niet naar zitting is meegegaan, terwijl dat in die zaken essentieel was.

5.6 Met betrekking tot het vijfde verwijt (geen uren bijhouden) heeft de raad overwogen dat verweester heeft aangevoerd dat de Raad voor Rechtsbijstand de werkwijze van het Kantoor al jaren goed vindt. Eens in de drie maanden vindt er een steekproefcontrole plaats en naar aanleiding daarvan heeft verweester nooit iets gehoord. Dit is door de deken niet betwist. Gelet daarop en gelet op de omstandigheden dat is gesteld noch gebleken dat verweester (structureel) in zaken het onjuiste aantal uren bij de Raad voor Rechtsbijstand heeft gedeclareerd en voorts dat verweester inmiddels – naar aanleiding van het onderzoek – wel werkt met een urenregistratie, heeft de raad geoordeeld dat verweester geen tuchtrechtelijk verwijt treft.

Overwegingen raad - dekenbezwaar tegen verweerder

5.7 Het vierde onderdeel van het dekenbezwaar, het voeren van kansloze procedures, is ook tegen verweerder persoonlijk gericht. De raad heeft overwogen dat de drie beslissingen waarmee de deken dit onderdeel heeft onderbouwd, onvoldoende zijn om tot de conclusie te komen dat verweerder op een structurele, klachtwaardige wijze kansloze procedures heeft gevoerd. Daarbij komt, aldus de raad, dat de door de deken genoemde uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (relatief) kort vóór de door verweerder gemaakte bezwaren is geweest en voorts dat verweerder zijn werkwijze met betrekking tot deze zaken inmiddels heeft aangepast.

Beroepsgronden verweerder

5.8 Uit het beroepschrift blijkt niet dat verweerder mede namens verweerster hoger beroep heeft ingesteld. Verweerder heeft als beroepsgrond tegen de beslissing van de raad aangevoerd dat de deken in haar bezwaar niet-ontvankelijk verklaard had moeten worden, omdat sprake is van bedrog en misbruik van bestuursrechtelijke bevoegdheden door de deken. Dit blijkt volgens verweerder uit de volgende voorbeelden:

- Het opvragen van 56 dossiers vanwege niet bestaande signalen, dan wel niet voldoende onderzochte signalen. De betreffende signalen hadden geen betrekking op verweerder maar op een advocaat van een ander kantoor uit een ander arrondissement (het signaal van de gemeente Rotterdam), bestonden helemaal niet (die van cliënten), of hadden door een simpele vraag verduidelijkt kunnen worden (die van de RvR).
- De dossiers houden geen verband met de vermeende signalen. Er zijn geen dossiers van klagende cliënten opgevraagd, noch zijn er dossiers opgevraagd waar de gemeente Rotterdam bij betrokken was. Verder zat er in de aangeleverde dossiers geen informatie over de aanvraag van toevoegingen waar het (onjuiste) signaal van de RvR betrekking op had. De deken was hier kennelijk ook niet in geïnteresseerd, want ze heeft bij haar onderzoek deze aanvragen ook niet opgevraagd.
- De overeenkomst tussen de opgevraagde dossiers is dat deze allemaal verloren zaken betreffen, hetgeen de kans dat de deken iets tuchtrechtelijk verwijtbaars zou ontdekken zou doen toenemen. De deken is dus onder valse voorwendselen een 'fishing expedition' gestart met louter als doel om verweerder tuchtrechtelijk veroordeeld te krijgen.
- In het dekenbezwaar doet de deken de suggestie dat de dossiers willekeurig zijn geselecteerd, terwijl ze in werkelijkheid zijn geselecteerd op 'verloren zaak'.
- De deken houdt (meerdere keren) bewust ontlastend bewijs achter.
- De deken heeft een oud-collega van verweerder geïntimideerd om belastend te verklaren, hierover gelogen tegen de raad en deze collega bewust onjuist geparafraseerd.

Beroepsgronden deken

5.9 De deken heeft de volgende beroepsgronden tegen de beslissing van de raad aangevoerd.

1. Ten onrechte heeft de raad overwogen dat onvoldoende gebleken is dat de individuele advocaten zijn aangestuurd om de verweten handelingen te verrichten, of dat er sprake was van vast beleid om op die wijze te handelen en dat de aangevoerde signalen onvoldoende zijn om tot dat oordeel te komen.

2. Ten onrechte heeft de raad overwogen dat onvoldoende gebleken is dat het Kantoor daarin op tuchtrechtelijke wijze een rol heeft gespeeld, dat verweerder dat gemotiveerd en met stukken onderbouwd heeft betwist en dat de verklaring van oud-medewerkster mr. K. erop duidt dat advocaten de vrijheid hadden af te wijken van de standaardwerkwijzen.

3. Ten onrechte heeft de raad overwogen dat door het Kantoor gemotiveerd is betwist dat het beleid was geen intakegesprekken te voeren en de zaken niet of summier met cliënten te bespreken.

Ter toelichting op de gronden 1 tot en met 3 heeft de deken aangevoerd dat dezelfde raad in zijn beslissing van 28 maart 2022 (vermeld bij de feiten onder 3.10) op het bezwaar van de deken Overijssel tegen hetzelfde kantoor op basis van vrijwel dezelfde stukken (afgezien van de arrondissement-specifieke dossiers) en deels dezelfde bezwaren tot het oordeel kwam dat de door verweerders gehanteerde handelwijze niet het belang van de cliënten vooropstelt, maar het belang om zoveel mogelijk zaken en toevoegingen binnen te halen. De raad achtte dit extra verwijtbaar omdat het gaat om bijstand aan zeer kwetsbare en afhankelijke cliënten die juist extra zorg nodig hebben. Ook werd de eigenaar van het kantoor tuchtrechtelijk verweten dat hij een ontoelaatbaar verdienmodel op zijn kantoor heeft geïmplementeerd en dat ook zelf heeft uitgevoerd. Onbegrijpelijk is dat de raad in de onderhavige zaak tot een geheel andersluidend oordeel kon komen. Zelfs al zou een individuele advocaat de vrijheid hebben gehad om in een individuele zaak van die aanpak af te wijken. Het oordeel van de raad dat geen sprake was van aansturing en zelfs niet van een vast beleid is onbegrijpelijk.

4. Ten onrechte heeft de raad relevant geacht dat in diverse zaken wel een positief resultaat is behaald.

De toelichting van de deken komt er op neer dat de toegevoegde waarde van een advocaat nooit (rechtstreeks) afgeleid kan worden uit het resultaat. De toegevoegde waarde houdt rechtstreeks verband met de steun die de advocaat kan bieden door zijn betrokkenheid bij het probleem (intake, analyse) en door aanwezig te zijn en

steun en begeleiding te bieden bij een voor de cliënt spannende gebeurtenis als de hoorzitting.

5. Ten onrechte heeft de raad geoordeeld en van belang geacht dat er geen algemene plicht of gedragsregel bestaat die inhoudt dat een advocaat altijd dient mee te gaan naar een zitting. Ten onrechte heeft de raad relevant geacht dat verweerder heeft verklaard wel mee te gaan als cliënten dat graag willen.

Ter toelichting heeft de deken aangevoerd dat de raad niet de juiste maatstaf heeft gehanteerd. Het gaat erom of de advocaat de zorg(vuldigheid) heeft betracht die van een redelijk bekwame en redelijk handelend advocaat in de gegeven omstandigheden mag worden verwacht. In de bezwaarfase vindt een volledige heroverweging plaats. Wie alleen naar de zitting bij de rechtbank meegaat, mist dus kansen. De uitleg van verweerder waarom hij niet meeging, was volstrekt ontoereikend. Het gaat immers niet om een medische beoordeling waar een advocaat niets aan toe te voegen heeft. Als lichamelijk onderzoek plaatsvindt, is dat na afloop van de hoorzitting. De specialisatievereniging van Sociale Zekerheid advocaten stelt aanwezigheid bij de hoorzitting als norm. De stelling dat de advocaat wel mee zou gaan als de cliënt erom zou vragen, maakt de onjuistheid van het uitgangspunt niet anders. Overigens kwam de raad in de Overijsselse zaak over dezelfde vraag tot het tegengestelde oordeel.

6. Ten onrechte heeft de raad het bezwaar tegen het niet registreren van uren ongegrond verklaard omdat de raad RvR er in zijn steekproef nooit over heeft geklaagd en de uren inmiddels wel worden geregistreerd.

Ook hier wijst de deken erop dat de raad in de Overijsselse zaak tot een tegenovergesteld oordeel kwam. Het argument dat de RvR er niet over klaagt is niet valide. Het niet bijhouden van de uren is in strijd met de inschrijvingsvoorwaarden.

7. Ten onrechte heeft de raad geoordeeld dat de drie zaken die door de deken zijn genoemd onvoldoende zijn om tot de conclusie te komen dat verweerder op structurele, klachtwaardige wijze, kansloze procedures heeft gevoerd, ook al omdat de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (hierna: CRvB) relatief kort voor de door verweerder ingestelde bezwaren was gewezen en omdat verweerder zijn werkwijze inmiddels heeft aangepast.

De deken heeft het laatste punt als volgt toegelicht: verweerder heeft ter zitting aangevoerd dat hij de betreffende procedures voerde omdat hij het niet eens was met de afwijzing van de bijzondere bijstand en met de uitspraak van de CRvB, maar dat hij was gestopt dit van zijn medewerkers te eisen, omdat die met dergelijke procedures moeite hadden. Verweerder was zich er dus van bewust dat deze procedures kansloos waren. De deken heeft daartegen ingebracht dat verweerder een bodemprocedure had moeten voeren als hij geloofwaardig de onjuistheid van vaste jurisprudentie had willen aankaarten. Het instellen van bezwaar en vragen van een voorlopige voorziening en daar toevoegingen voor krijgen is gegeven de vaste jurisprudentie van de CRvB tuchtrechtelijk verwijtbaar. De handelwijze is niet beperkt tot drie dossiers. Er zijn slechts 14 dossiers opgevraagd, deze handelwijze is in drie

van de 14 dossiers aangetroffen. Verweerders staan honderden cliënten bij en deze procedures zijn dus, mede gegeven hetgeen verweerder ter zitting heeft verklaard, veel vaker gevoerd.

Maatstaf advocaat

5.10 Het hof stelt voorop dat een advocaat een bijzondere positie in de rechtsbedeling vervult. Dat brengt voor een advocaat een zware verantwoordelijkheid mee om met zijn opdracht, privileges (als geheimhoudingsplicht en verschoningsrecht) en bevoegdheden op zorgvuldige wijze om te gaan. Zijn optreden dient een goede rechtsbedeling te bevorderen, niet alleen in het belang van zijn cliënt, maar ook in het openbaar belang. Een advocaat dient zich te onthouden van handelingen waardoor het vertrouwen in de advocatuur wordt geschaad, en dient zich te allen tijde te onthouden van een handelen of nalaten dat een behoorlijk advocaat niet betaamt. Daarbij moet een advocaat zich houden aan de vijf kernwaarden die in artikel 10a, lid 1 Advocatenwet zijn vastgelegd.

Maatstaf advocaat-bestuurder

5.11 Het in de artikelen 46 en volgende van de Advocatenwet geregelde tuchtrecht heeft betrekking op het handelen en nalaten van advocaten als zodanig en beoogt een behoorlijke beroepsuitoefening te waarborgen. Ook wanneer een advocaat optreedt in een andere hoedanigheid dan die van advocaat, kan voor hem het advocatentuchtrecht gelden. Dat is in ieder geval zo als er voldoende aanknopingspunten zijn tussen de verweten gedraging en de beroepsuitoefening van advocaat. Maar ook als dergelijke aanknopingspunten ontbreken, toetst de tuchtrechter of de advocaat bij het handelen in die andere hoedanigheid het vertrouwen in de advocatuur heeft geschaad.

Maatstaf kantoor

5.12 De raad heeft de juiste maatstaf aangelegd door de klacht tegen verweester op te vatten als een klacht gericht tegen verweerder in zijn hoedanigheid van bestuurder van het Kantoor, waarbij moet worden getoetst of verweerder zich zodanig heeft gedragen dat daardoor het vertrouwen in de advocatuur is geschaad.

Ontvankelijkheid – beroepsgrond van verweerder

5.13 De beroepsgrond van verweerder faalt. De deken heeft een discretionaire bevoegdheid en beleidsvrijheid om (al dan niet op grond van ontvangen signalen) een onderzoek in te stellen naar mogelijk tuchtrechtelijke gedragingen van een advocaat en op grond van de bevindingen uit dat onderzoek te besluiten om een dekenbezwaar in te dienen. De deken heeft in de onderhavige situatie geen misbruik gemaakt van haar bevoegdheden door de ontvangen signalen te onderzoeken en op basis van de bevindingen een dekenbezwaar tegen verweerder in te dienen. Het hof onderschrijft de beslissing hierover van de raad in deze zaak. Ook verwijst het hof naar de beslissing van de raad in de door verweerder tegen de deken ingediende klachtzaak (zie hiervoor in overweging 3.12) en naar de overwegingen van het hof hieromtrent in de zaak die heeft geleid tot de schrapping van verweerder (HvD 27 oktober 2023, ECLI:NL:TAHVD:2023:181).

Het beleid van het Kantoor (beroepsgronden 1, 2 en 3 van de deken)

5.14 Verweerders hebben bij de raad aangevoerd dat het Kantoor (de vestiging in Groningen) overwegend arbeidsongeschiktheidszaken doet. Acquisitie vindt plaats via internet en het Kantoor bedient klanten uit het hele land. Omdat het een toevoegingspraktijk is, is het noodzakelijk om efficiënt te werken. Daartoe heeft het kantoor een werkwijze ontwikkeld om de praktijk voldoende rendabel te maken. De werkwijze houdt onder meer in: intake (bijna altijd telefonisch, inclusief uitleg procedureverloop), geen kanseninschatting (is vooraf onmogelijk), toevoeging aanvragen, pro forma bezwaar, opvragen stukken met terugkoppeling naar cliënt, aanvragen bijzondere bijstand voor second opinion, (soms) aanvullen gronden van bezwaar, niet bijwonen hoorzitting (tenzij cliënt daar uitdrukkelijk om vraagt), bestuderen beslissing en advies over beroep. Als toelichting hebben verweerders onder meer aangevoerd dat het Kantoor voor het aanvullen van de gronden van bezwaar een sjabloon hanteert, waarbij wordt verwijderd wat niet van toepassing is en waar nodig wordt aangevuld wat ontbreekt. In sommige zaken zijn er geen steekhoudende argumenten, maar soms wordt ook dan toch nog een resultaat bereikt. Er wordt aangestuurd op een second opinion en het aanvragen van bijzondere bijstand. Een voorlopige voorziening (er is altijd sprake van een spoedeisend belang) werd in het verleden gevraagd, maar daarmee is het Kantoor gestopt na 2019. Het bijwonen van de hoorzitting heeft geen meerwaarde, want die ziet op een louter medische beoordeling waarbij de advocaat geen enkele rol heeft, aldus verweerders.

5.15 Met de raad is het hof van oordeel dat er geen bezwaar tegen is als een advocatenkantoor een vast beleid heeft om de (toevoegings-)praktijk zo efficiënt mogelijk te laten verlopen. Dat wordt echter anders als dit leidt tot een verdienmodel dat ten koste gaat van de belangen van de cliënten. Anders dan de raad is het hof van oordeel dat uit het dossier en hetgeen verweerders over het kantoorbeleid hebben aangevoerd wel degelijk blijkt dat sprake was van een vast kantoorbeleid én dat dit

beleid ten koste ging van de belangen van de cliënten van het kantoor. Onderdelen van dat beleid waren onder meer:

- in beginsel geen fysieke intake met de cliënt, maar uitsluitend telefonisch (en dus ook geen individuele identificatie van de cliënt);
- standaard opdrachtbevestiging, met slechts beknopte (vooral algemene) informatie over wat het kantoor voor de cliënt gaat doen;
- geen inschatting van goede en kwade kansen, maar in beginsel standaard procederen;
- in beginsel niet meegaan naar zittingen.

In het bijzonder het ontbreken van persoonlijk contact met de cliënt in de vorm van een fysiek intakegesprek, evenals het (na ontvangst van het dossier) niet bespreken van de goede en kwade kansen van de zaak en het in beginsel niet meegaan naar zittingen getuigt naar het oordeel van het hof van onvoldoende oog voor de belangen van de cliënt. Op het niet meegaan naar zittingen komt het hof hierna, bij beroepsgrond 5, nog terug. In het sociale zekerheidsrecht is veelal sprake van kwetsbare cliënten, die onvoldoende in staat zijn om hun eigen belangen goed te overzien of tijdens een zitting te verwoorden. Juist deze cliënten behoeven een goede begeleiding, van intake tot en met zitting.

5.16 Daar komt bij dat niet slechts één, maar drie oud-kantoorgenoten hebben verklaard dat zij zich niet in het kantoorbeleid konden vinden. Weliswaar hebben deze oud-kantoorgenoten kennelijk in individuele zaken kans gezien om (op onderdelen) van het beleid af te wijken, maar dat doet aan de onaanvaardbaarheid van dat beleid als zodanig niet af.

5.17 Op grond van het voorgaande slagen de beroepsgronden 1 tot en met 3 van de deken.

Toegevoegde waarde advocaat (beroepsgrond 4 van de deken)

5.18 Het hof is van oordeel dat deze beroepsgrond geen zelfstandige betekenis heeft ten opzichte van de hiervoor al besproken beroepsgronden 1 tot en met 3 en daarom geen afzonderlijke beoordeling behoeft.

Meegaan naar de zitting (beroepsgrond 5 van de deken)

5.19 Deze beroepsgrond slaagt. Nu verweerder dat met zoveel woorden heeft erkend, staat vast dat het kantoorbeleid was om als advocaat niet mee te gaan naar zittingen en dat de advocaten van het Kantoor daarin ook gestuurd werden. De stelling van verweerder dat de aanwezigheid van een advocaat nutteloos is, omdat de hoorzitting in bezwaar zou neerkomen op een medisch onderzoek, is door de deken uitdrukkelijk betwist. Ter zitting van het hof hebben zij en het aanwezige lid van de Raad van de Orde nader toegelicht dat het meegaan naar zitting in

arbeidsongeschiktheidszaken juist bijzonder nuttig is, omdat de advocaat de cliënt kan helpen om te verwoorden waar hij in zijn dagelijks functioneren tegenaan loopt. Het gaat daarbij zowel om juridische als medische problematiek. Bij psychische problematiek komt het veelvuldig voor dat de cliënt zijn situatie te zwaar aanzet of juist bagatelliseert. Voor de beslissing op bezwaar kan dat van (groot) belang zijn. Op die punten kan door de advocaat ter zitting worden bijgestuurd. Als er al een lichamelijk onderzoek plaatsvindt, wat heel zelden voorkomt, dan gebeurt dat na afloop van de zitting in een aparte ruimte, aldus de toelichting. Het hof heeft geen reden aan de juistheid van deze toelichting te twijfelen. Een zorgvuldige belangenbehartiging voor de cliënt brengt dan ook met zich mee dat de advocaat meegaat naar een zitting om de cliënt van de juiste rechtsbijstand te voorzien. Dit is anders indien de cliënt in overleg met de advocaat en na goede voorlichting, daarvan afziet. Beslist onvoldoende is het slechts meegaan naar een zitting alleen als de cliënt daarom vraagt. Ook hier geldt immers dat de (meestal kwetsbare) cliënt in de regel niet kan overzien wat het belang is van de aanwezigheid van zijn advocaat ter zitting en al helemaal niet als zijn advocaat hem daarover niet informeert. Uit het dossier blijkt zelfs dat cliënten niet eens (altijd) werden geïnformeerd over het feit dat er een zitting werd gepland.

Uren schrijven (beroepsgrond 6 van de deken)

5.20 Ook deze beroepsgrond van de deken slaagt. De inschrijvingsvoorwaarden van de RvR zijn algemeen verbindende voorschriften, die regels bevatten die de advocaten die bij de RvR zijn ingeschreven moeten volgen en waaraan zij zich moeten houden (zie ook HvD 11 januari 2019 ECLI:NL:TAHVD:2019:1). Een van die regels is dat een deugdelijke tijdregistratie wordt bijgehouden, waarin de bestede tijd op juiste en verantwoorde wijze wordt bijgehouden naar datum en verrichting. Vast staat dat het Kantoor een dergelijke tijdregistratie niet bijhield en deze werkwijze pas veranderd heeft nadat de deken tegen deze praktijk bezwaar maakte. Het niet bijhouden van de door de RvR verlangde tijdregistratie levert tuchtrechtelijk verwijtbaar gedrag op. Dat het Kantoor de gewerkte tijd inmiddels wel registreert maakt het voorheen niet bijhouden van de uren niet minder verwijtbaar. Het enkele feit dat de RvR hier niet over heeft geklaagd (al dan niet in het kader van de reguliere steekproef) doet daar evenmin aan af, nog los van de vraag of deze praktijk voor de RvR in het kader van de steekproef wel zichtbaar was. Het staat de deken vrij om daarover in het kader van haar toezichthoudende taken een dekenbezwaar in te dienen.

Kansloze procedures gevoerd door verweerder (beroepsgrond 7 van de deken)

5.21 Het bezwaar van de deken op dit onderdeel is gericht op (i) het nagenoeg standaard aanvragen van bijzondere bijstand voor een medische second opinion, (ii) het maken van bezwaar tegen een afwijzing daarvan en (iii) het in dat kader tevens vragen van een voorlopige voorziening. Vast staat dat het voeren van deze procedures structureel kansloos is sinds de uitspraak van de CRvB van 23 april 2019. Slechts een zeer beperkt aantal gemeenten (volgens de deken zijn dat er drie) kennen nog bijzondere bijstand toe voor een medische second opinion. In zijn verweerschrift heeft verweerder aangevoerd dat het Kantoor deze procedures al jaren niet meer deed en dat de deken haar standpunt dat deze procedures kansloos zijn, niet heeft onderbouwd. Bij de mondelinge behandeling van de raad heeft verweerder

aangevoerd dat het Kantoor met deze procedures is gestopt, omdat de advocaten het niet prettig vonden steeds dezelfde afwijzingen te krijgen. Wel waren er goede argumenten en werden deze aangevoerd, aldus verweerder. Hiertegen heeft de deken ingebracht dat verweerder een bodemprocedure had moeten voeren als hij geloofwaardig de onjuistheid van vaste jurisprudentie had willen aankaarten.

5.22 Uit het dossier blijkt dat deze procedures in ieder geval na de uitspraak van de CRvB in 2019 nog veelvuldig (zonder succes) zijn gevoerd. Mr. K. heeft verklaard dat het in juli en augustus 2019 nog standaard gebeurde. Uit het dossier blijkt voorts van in ieder geval één zaak, waarin verweerder in 2020 nog bijzondere bijstand had aangevraagd.

5.23 Het hof is, anders dan de raad, van oordeel dat uit het dossier afdoende blijkt dat verweerder en het Kantoor na de uitspraak van de CRvB van 23 april 2019 nog geruime tijd zijn doorgedaan met het voeren van procedures betreffende bijzondere bijstand, terwijl duidelijk was dat deze procedures geen enkele kans van slagen maakten. Dat de deken (slechts) drie inhoudelijke dossiers heeft overgelegd doet daaraan niet af. Deze dossiers gelden immers ter illustratie en de praktijk van het Kantoor wordt ook bevestigd door de verklaring van mr. K. Verweerder heeft in zijn verweer geheel niet onderbouwd waarom hij meende dat deze procedures niet kansloos zouden zijn. Evenmin heeft hij een verklaring gegeven voor het feit dat hij dan toch volstond met het maken van bezwaar en het vragen van een voorlopige voorziening zonder een bodemprocedure aanhangig te maken. Nergens blijkt ook uit dat verweerder is nagegaan welke de gemeenten waren, die een ander beleid voerden en wél bijzondere bijstand toekenden. De laatste beroepsgrond van de deken slaagt eveneens. Het blijven voeren van deze procedures – en daarvoor toevoegingen aanvragen en gebruiken – valt verweerder tuchtrechtelijk aan te rekenen.

Slotsom en maatregel

5.24 De conclusie uit het voorgaande is dat het dekenbezwaar gegrond is.

5.25 Verweerder heeft in zijn hoedanigheid van bestuurder van het Kantoor tuchtrechtelijk verwijtbaar gehandeld door ten koste van de kwaliteit van de zorg voor de cliënt en in strijd met de belangen van de cliënt een verdienmodel te maken van een toevoegingspraktijk in de sociale zekerheid. Als bestuurder en mede-eigenaar van het Kantoor wordt hem daarbij ook tuchtrechtelijk verweten dat hij de advocaten op zijn kantoor op de uitvoering van dit ontoelaatbare verdienmodel heeft laten werken. De advocaten van het Kantoor werden er op aangestuurd om zoveel mogelijk zaken en toevoegingen binnen te halen, waarmee slechts het kantoorbelang was gediend, terwijl het belang van de cliënt voorop dient te staan. Het hof acht deze praktijk extra verwijtbaar omdat het Kantoor zeer kwetsbare en afhankelijke cliënten bijstond, terwijl juist die cliënten bijzondere zorg en aandacht van hun advocaat nodig hadden. Op grond hiervan is het hof van oordeel dat verweerder in zijn hoedanigheid van bestuurder met zijn handelen het aanzien van en het vertrouwen in de advocatuur heeft geschaad.

5.26 Verweerder heeft gehandeld in strijd met de kernwaarde integriteit ex artikel

10a Advocatenwet en met artikel 46 Advocatenwet door niet te handelen als een behoorlijk advocaat betaamt. Als advocaat-bestuurder heeft hij dat gedaan door het kantoorbelang en niet het cliëntbelang voorop te stellen. Verweerder heeft daarnaast als advocaat tuchtrechtelijk verwijtbaar gehandeld door het blijven voeren van procedures die na de uitspraak van de CRvB kansloos geworden waren.

5.27 Gelet op het voorgaande en mede rekening houdend met het tuchtrechtelijk verleden van verweerder acht het hof een forse maatregel op zijn plaats. Er is opnieuw sprake van laakbare gedragingen, waardoor het vertrouwen in de advocatuur is geschaad. Het hof legt verweerder daarom een onvoorwaardelijke schorsing van 12 weken op. Het gegeven dat verweerder al als advocaat is geschrappt staat daaraan niet in de weg.

Proceskosten

5.28 Omdat het hof het dekenbezwaar alsnog gegrond verklaart en een maatregel oplegt zal het hof verweerder op grond van artikel 48ac, eerste lid, Advocatenwet veroordelen in de kosten voor de procedure bij het hof conform de Richtlijn kostenveroordeling Hof van Discipline 2021:

- a) € 1.000,- kosten van de Nederlandse Orde van Advocaten;
- b) € 1.000,- kosten van de Staat.

5.29 Verweerder moet op grond van artikel 48ac lid 4 Advocatenwet het bedrag van € 2.000,- binnen vier weken na deze uitspraak overmaken naar rekeningnummer IBAN: NL85 INGB 0000 079000, BIC: INGBNL2A, Nederlandse Orde van Advocaten, Den Haag, onder vermelding van "kostenveroordeling hof van discipline" en het zaaknummer.

6 BESLISSING

Het Hof van Discipline:

6.1 vernietigt de beslissing van 27 juni 2022 van de Raad van Discipline in het ressort Arnhem-Leeuwarden met zaaknummer: 22-044/AL/NN/D;

en doet opnieuw recht:

6.2 verklaart het dekenbezwaar gegrond;

6.3 legt aan verweerder de maatregel op van onvoorwaardelijke schorsing in de uitoefening van de praktijk voor de duur van 12 weken.

6.4 bepaalt met betrekking tot de ingangsdatum van de schorsing in de uitoefening van de praktijk dat:

- **deze schorsing niet ten uitvoer zal worden gelegd gedurende de tijd dat verweerder niet op het tableau staat ingeschreven;**
- **deze schorsing pas ingaat na afloop van eerder onherroepelijk geworden schorsingen;**
- **verschillende op dezelfde dag onherroepelijk geworden schorsingen niet tegelijkertijd maar na elkaar worden tenuitvoergelegd;**

6.5 veroordeelt verweerder tot betaling van de proceskosten in de procedure bij het hof van € 2.000,- aan de Nederlandse Orde van Advocaten, op de manier en binnen de termijn zoals hiervóór bepaald.

Deze beslissing is gewezen door mr. J.C.A.T. Frima, voorzitter, mrs. M.S.A. van Dam, T.H. Tanja-van den Broek, I.P.A. van Heijst en R.N.E. Visser, leden, in tegenwoordigheid van mr. N.A.M. Sinjorgo, griffier, en in het openbaar uitgesproken op 8 maart 2024.

griffier

voorzitter

De beslissing is verzonden op 8 maart 2024.